

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

29.6.2011

B7-0380/2011

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνέχεια της προφορικής ερώτησης B7-0316/2011

σύμφωνα με το άρθρο 115 παράγραφος 5 του Κανονισμού

σχετικά με το αναθεωρημένο ουγγρικό Σύνταγμα

**Juan Fernando López Aguilar, Claude Moraes, Monika Flašíková Beňová,
Kinga Göncz, Csaba Sándor Tabajdi**

εξ ονόματος της Ομάδας S&D

Judith Sargentini

εξ ονόματος της Ομάδας Verts/ALE

RE\872098EL.doc

PE465.705v01-00

EL

Ενωμένη στην πολυμορφία

EL

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με το αναθεωρημένο ουγγρικό Σύνταγμα

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα άρθρα 2, 3, 4, 6 και 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), τα άρθρα 49, 56, 114, 167 και 258 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων (ΕΣΑΔ) που ασχολούνται με τον σεβασμό, την προαγωγή και την προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων,
 - έχοντας υπόψη τον Θεμελιώδη Νόμο της Ουγγαρίας που εγκρίθηκε στις 18 Απριλίου 2011 από την Εθνική Συνέλευση της Ουγγρικής Δημοκρατίας (εις το εξής «το νέο Σύνταγμα»).
 - έχοντας υπόψη τις γνώμες αριθ. CDL(2011)016 και CDL(2011)001 της Επιτροπής της Βενετίας σχετικά με το νέο ουγγρικό Σύνταγμα και σχετικά με τα τρία νομικά ζητήματα που προκύπτουν από τη διαδικασία σύνταξης του νέου ουγγρικού Συντάγματος,
 - έχοντας υπόψη την πρόταση ψηφίσματος αριθ. 12490 με θέμα τα σοβαρά προβλήματα στα πεδία του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ουγγαρία, η οποία κατατέθηκε στις 25 Ιανουαρίου 2011 στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης,
 - έχοντας υπόψη την απόφαση αριθ. 30141/04 European Court of Human Rights (Υπόθεση Schalk και Kopf κατά Αυστρίας), και ιδίως την *obiter dicta* της,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 115 παράγραφος 5 και το άρθρο 110 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση βασίζεται στις αξίες της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ, στον αδιαπραγμάτευτο σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών όπως κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην ΕΣΑΔ καθώς και στην αναγνώριση της νομικής ισχύος των εν λόγω δικαίων, ελευθεριών και αρχών η οποία αποδεικνύεται περαιτέρω από την προσεχή προσχώρηση της ΕΕ στην ΕΣΑΔ,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σύνταξη και ψήφιση νέου συντάγματος μετά την ένταξη στην ΕΕ αποτελεί ασυνήθιστο φαινόμενο· λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι, αν και τα κράτη μέλη εξακολουθούν να διατηρούν το αποκλειστικό δικαίωμα να συντάσσουν και να ψηφίζουν νέα συντάγματα, πρέπει εντούτοις σε επίπεδο ΕΕ να αποδίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην μορφή των σχετικών εγγράφων και στις διαδικασίες που χρησιμοποιούνται προκειμένου να διασφαλίζεται ότι το γράμμα και το πνεύμα των υπό έγκριση συνταγμάτων δεν αντιβαίνουν στο γράμμα και στο πνεύμα του κοινοτικού κεκτημένου,

- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σύνταξη και η έγκριση του νέου Συντάγματος ολοκληρώθηκε σε εξαιρετικά σύντομο χρονικό διάστημα, γεγονός που δεν επέτρεψε, από χρονική άποψη, την διεξαγωγή ενός εκτενούς και ουσιώδους δημοσίου διαλόγου επί του προτεινόμενου κειμένου
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το νέο Σύνταγμα εγκρίθηκε αποκλειστικά χάρη στις ψήφους των βουλευτών του κυβερνώντος συνασπισμού και χωρίς να επέλθει κανενός είδους πολιτική συναίνεση,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη και συμεριζόμενο τους προβληματισμούς της Επιτροπής της Βενετίας, ιδίως όσον αφορά την διαφάνεια, τον ανοικτό χαρακτήρα και την έλλειψη διαχωρισμών αλλά και το χρονικό πλαίσιο της διαδικασίας έγκρισης· λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις αλλαγές που επήλθαν στο σύστημα ελέγχων και ισορροπιών, ιδίως δε στις διατάξεις που αφορούν το νέο συνταγματικό δικαστήριο της Ουγγαρίας, τα δικαστήρια και τους δικαστές και εκτιμώντας ότι θα θέσουν ενδεχομένως σε κίνδυνο την ανεξαρτησία της ουγγρικής δικαιοσύνης,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το νέο Σύνταγμα παραλείπει να κατοχυρώσει ρητά ορισμένες αρχές τις οποίες η Ουγγαρία, ως εκ των διεθνών υποχρεώσεών της, οφείλει να τηρεί και να προάγει, όπως είναι η απαγόρευση της θανατικής ποινής, η απαγόρευση της εισαγωγής διακρίσεων λόγω γενετήσιου προσανατολισμού και η απαγόρευση της κατάρτησης ή του περιορισμού θεμελιωδών δικαιωμάτων μέσω ειδικών νομικών πράξεων,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το νέο Σύνταγμα, μέσω των αξιών που κατοχυρώνει και μέσω των ασαφών διατυπώσεων που επιλέγει κατά τον ορισμό βασικών εννοιών όπως η «οικογένεια» και το δικαίωμα στη ζωή από τη στιγμή στη σύλληψη, δημιουργεί τον κίνδυνο διακρίσεων εναντίον ορισμένων κοινωνικών ομάδων όπως οι εθνοτικές, θρησκευτικές και σεξουαλικές μειονότητες, οι μονογονεϊκές οικογένειες, τα ζευγάρια με αστικό σύμφωνο συμβίωσης και οι γυναίκες,
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι το νέο Σύνταγμα δεν παρέχει ρητή διαβεβαίωση ότι η Ουγγαρία σέβεται την εδαφική ακεραιότητα άλλων χωρών και λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη παρόμοιας διάταξης σε συνδυασμό με την ασαφή διατύπωση του προοιμίου, ιδίως δε τα εδάφια που αναφέρονται στις υποχρεώσεις του ουγγρικού κράτους έναντι των ατόμων ουγγρικής καταγωγής που διαβιούν στο εξωτερικό, παρέχει ενδεχομένως νομική βάση για ενέργειες τις οποίες οι όμορες χώρες θα θεωρήσουν πιθανώς ως παρέμβαση στις εσωτερικές υποθέσεις τους, κατάσταση που θα προκαλέσει ενδεχομένως εντάσεις στην περιοχή,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το νέο Σύνταγμα ορίζει ότι το προοίμιό του έχει νομική ισχύ, γεγονός που ενδέχεται να έχει νομικές και πολιτικές επιπτώσεις και θα δημιουργήσει ενδεχομένως νομική αβεβαιότητα,
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενσωμάτωση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο νέο Σύνταγμα ενδέχεται να οδηγήσει σε αλληλεπικαλύψεις αρμοδιοτήτων μεταξύ ουγγρικών και διεθνών δικαστηρίων, όπως επισημαίνει η γνώμη που εξέδωσε η Επιτροπή της Βενετίας,

- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το νέο Σύνταγμα, σε αντίθεση με το ισχύον, δηλώνει ότι το επίσημο νόμισμα της χώρας είναι το φιορίνι, γεγονός που θα καταστήσει ενδεχομένως δυσκολότερη την μελλοντική υιοθέτηση του ευρώ διότι δημιουργεί περιττά νομικά κωλύματα,
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το νέο Σύνταγμα προβλέπει την εκτεταμένη χρήση των λεγόμενων πρωταρχικών νόμων, οι οποίοι εγκρίνονται επίσης με πλειοψηφία δύο τρίτων και καλύπτουν ευρύ φάσμα θεμάτων που άπτονται του θεσμικού συστήματος της Ουγγαρίας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι το γεγονός αυτό καθιστά ουσιαστικά την έγκρισή τους τμήμα της νέας ουγγρικής συνταγματικής διαδικασίας,
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το νέο Σύνταγμα, μια σειρά θεμάτων όπως ορισμένες πτυχές του οικογενειακού δικαίου καθώς και τα φορολογικά και συνταξιοδοτικά συστήματα που τείνουν συνήθως να εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων της κυβέρνησης ή να καλύπτονται από τις συνήθεις εξουσίες λήψης αποφάσεων του νομοθέτη, πρόκειται επίσης να ρυθμίζονται από πρωταρχικούς νόμους, γεγονός που μειώνει την σημασία των εκλογικών αναμετρήσεων του μέλλοντος και αυξάνει τις δυνατότητες μιας κυβέρνησης με πλειοψηφία δύο τρίτων να στερεώσει ατράνταχτα τις πολιτικές της προτιμήσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαδικασία της θέσπισης συγκεκριμένων και λεπτομερών κανόνων μέσω πρωταρχικών κανόνων μπορεί έτσι να θέσει σε κίνδυνο την αρχή της δημοκρατίας,
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την επισήμανση της Επιτροπής της Βενετίας, πολιτισμικές, θρησκευτικές, κοινωνικοοικονομικές και δημοσιονομικές πολιτικές δεν πρέπει να παγιώνονται σχεδόν αμετάκλητα μέσω πρωταρχικών νόμων,
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το επανασυσταθέν Συμβούλιο του Προϋπολογισμού θα έχει την εξουσία να ασκεί βέτο στην έγκριση του γενικού προϋπολογισμού, γεγονός που θα επιτρέπει στον Αρχηγό του Κράτους να διαλύει την Εθνική Συνέλευση περικόπτοντας σοβαρά τα περιθώρια δράσης της δημοκρατικά εκλεγμένης νομοθετικής συνέλευσης·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το μέχρι τούδε αποτελεσματικό σύστημα των τεσσάρων κοινοβουλευτικών επιτρόπων θα υποβιβαστεί σε ένα σύστημα αποτελούμενο από έναν γενικό διαμεσολαβητή και δύο αναπληρωτές, το οποίο ίσως να μην μπορεί να παρέχει το ίδιο επίπεδο προστασίας δικαιωμάτων και του οποίου οι εξουσίες δεν περιλαμβάνουν εκείνες του πρώην επιτρόπου για τα προσωπικά δεδομένα και την ελευθερία της πληροφόρησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αρμοδιότητες του τελευταίου πρόκειται να μεταβιβαστούν σε άλλη αρχή της οποίας οι λειτουργίες δεν διευκρινίζονται,
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, εκ παραλλήλου με την έγκριση του νέου Συντάγματος, η ουγγρική κυβέρνηση και τα κόμματα του κυβερνητικού συνασπισμού προχώρησαν σε πολλούς νέους διορισμούς, όπως εκείνους του Γενικού Εισαγγελέα, του Προέδρου του Ελεγκτικής Υπηρεσίας του Κράτους και του Προέδρου του Συμβουλίου του Προϋπολογισμού,
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ουγγρικό κοινοβούλιο έχει εκλέξει τα μέλη του νέου ουγγρικού συνταγματικού δικαστηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του νέου Συντάγματος· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαδικασία διορισμού και η εκλογή δεν

βασίστηκαν σε πολιτική συναίνεση· λαμβάνοντας υπόψη ότι το νέο Σύνταγμα περιέχει εξαιρετικά αόριστους κανόνες όσον αφορά το δικαστικό σύστημα και δεν αποσαφηνίζει κατά πόσο το Ανώτατο Δικαστήριο, με τη νέα του ονομασία, θα συνεχίσει με τον τωρινό του πρόεδρο,

- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει αποφασίσει να εκπονήσει έκθεση σχετικά με το νέο συγγρικό Σύνταγμα βασισμένη στη γνώμη της Επιτροπής της Βενετίας,
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σύνταξη και ψήφιση νέου Συντάγματος δεν αναφερόταν στις προεκλογικές διακηρύξεις των κομμάτων του κυβερνητικού συνασπισμού,
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών, Ban Ki-moon, δήλωσε ότι θα το εκτιμούσε εάν η συγγρική κυβέρνηση ζητούσε συμβουλές και συστάσεις εντός συνόρων αλλά και από το Συμβούλιο της Ευρώπης ή από τα Ηνωμένα Έθνη και συντάσσεται με την άποψη ότι η Ουγγαρία, ως κράτος μέλος της ΕΕ, πρέπει να ζητήσει την γνώμη των ευρωπαϊκών οργάνων με σκοπό την επανεξέταση του νέου Συντάγματος,
1. καλεί τις συγγρικές αρχές να λάβουν υπόψη τους τις συστάσεις που περιέχονται στη γνώμη της Επιτροπής της Βενετίας και να επιληφθούν των ζητημάτων και των προβληματισμών που εγείρονται σε αυτήν, είτε μέσω της αναθεώρησης του νέου Συντάγματος, είτε μέσω της ερμηνείας του νέου Συντάγματος, είτε μέσω μελλοντικών πρωταρχικών και κοινών νόμων·
 2. καλεί τις συγγρικές αρχές να επιδιώξουν ενεργά την επίτευξη συναίνεσης, να διασφαλίσουν μεγαλύτερη διαφάνεια και να εξαλείψουν στην πράξη κοινωνικούς και πολιτικούς φραγμούς πριν προχωρήσουν σε έναν εκτεταμένο δημόσιο διάλογο με θέμα την επικείμενη σύνταξη και έγκριση των γενικών νόμων που προβλέπονται στο νέο Σύνταγμα·
 3. καλεί τις συγγρικές αρχές να επιλέξουν μια συσταλτική προσέγγιση στον πρωταρχικό νόμο για τις βασικές διατάξεις του φορολογικού και του συνταξιοδοτικού συστήματος ούτως ώστε να μπορούν μελλοντικές κυβερνήσεις και δημοκρατικά εκλεγμένα νομοθετικά όργανα να λαμβάνουν αυτόνομα αποφάσεις σχετικά με την δημοσιονομική πολιτική της χώρας· απευθύνει σχετική έκκληση στις συγγρικές αρχές να αναθεωρήσουν τις τρέχουσες εξουσίες του Συμβουλίου του Προϋπολογισμού·
 4. καλεί τις συγγρικές αρχές να εξετάσουν το ενδεχόμενο αναθεώρησης του νέου Συντάγματος, ιδίως όσον αφορά το προοίμιο του, προκειμένου να εγγυάται τούτο ίση προστασία των δικαιωμάτων όλων των πολιτών, ανεξαρτήτως της θρησκευτικής, γενετήσιας, εθνικής ή λοιπής κοινωνικής ομάδας στην οποία ανήκουν· καλεί τις συγγρικές αρχές να ενσωματώσουν στο προοίμιο του νέου Συντάγματος ρητή διακήρυξη περί διαχωρισμού εκκλησίας και κράτους·
 5. καλεί τις συγγρικές αρχές να τροποποιήσουν το νέο Σύνταγμα, συμπεριλαμβανομένου του προοιμίου του, ούτως ώστε να εγγυάται ρητώς τούτο ότι η Ουγγαρία σέβεται την εδαφική ακεραιότητα άλλων χωρών όταν επιδιώκει την υποστήριξη των ατόμων συγγρικής καταγωγής που διαβιούν στο εξωτερικό·

6. καλεί τις ουγγρικές αρχές να παράσχουν εκ νέου διαβεβαιώσεις ως προς την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης μέσω της επαναφοράς του δικαιώματος του νέου Συνταγματικού Δικαστηρίου της Ουγγαρίας να εξετάζει τους σχετικούς με τον προϋπολογισμό νόμους χωρίς εξαιρέσεις, όπως απαιτεί η βασισμένη στην ΕΣΑΔ νομοθεσία, μέσω της αναθεώρησης της διάταξης περί κατώτερου υποχρεωτικού ηλικιακού ορίου για την συνταξιοδότηση των δικαστών και μέσω απτών εγγυήσεων περί της ανεξάρτητης λειτουργίας του δικαστικού συστήματος·
7. προτείνει στις ουγγρικές αρχές να εξετάσουν το ενδεχόμενο αναθεώρησης του νέου Συντάγματος προκειμένου να προστατεύει αυτό ρητά όλα τα θεμελιώδη πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ουγγαρίας, να καταργεί την θανατική ποινή, την ισόβια κάθειρξη χωρίς δυνατότητα αποφυλάκισης και τις διακρίσεις λόγω γενετήσιου προσανατολισμού, να παρέχει επαρκείς εγγυήσεις ως προς την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και να καθιστά σαφές ότι οι πολίτες της Ουγγαρίας αποκτούν με την γέννησή τους θεμελιώδη δικαιώματα που δεν εξαρτώνται από υποχρεώσεις·
8. καλεί τις ουγγρικές αρχές να μεριμνήσουν ούτως ώστε η αναδιοργάνωση του συστήματος των κοινοβουλευτικών επιτρόπων να μην χρησιμεύσει για να αμβλυνθούν οι ισχύουσες εγγυήσεις στον χώρο της προστασίας και προαγωγής των δικαιωμάτων των εθνικών μειονοτήτων, της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και της διαφάνειας των πληροφοριών που ενδιαφέρουν το κοινωνικό σύνολο, καθώς και της ανεξαρτησίας των φορέων που είναι αρμόδιοι για τους χώρους αυτούς·
9. καλεί τις ουγγρικές αρχές να μεριμνήσουν ώστε η ενσωμάτωση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο νέο Σύνταγμα να μην δημιουργήσει προβλήματα ερμηνείας και να μην οδηγήσει σε αλληλεπικαλύψεις αρμοδιοτήτων μεταξύ των ουγγρικών δικαστηρίων, του νέου Συνταγματικού Δικαστηρίου της Ουγγαρίας και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
10. καλεί την Επιτροπή να προβεί σε εμπειριστατωμένη μελέτη και ανάλυση του νέου ουγγρικού Συντάγματος και των γενικών νόμων που πρόκειται να εγκριθούν προσεχώς προκειμένου να ελέγξει κατά πόσον συνάδουν με το κοινοτικό κεκτημένο και συγκεκριμένα με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με το γράμμα και το πνεύμα των Συνθηκών·
11. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, το Συμβούλιο της Ευρώπης, τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και τον ΟΑΣΕ.